

AKTIN NÖVÜ	Maliyyə Nazirliyi
QƏBUL EDİLDİYİ TARİX	27.03.2014
QEYDİYYAT NÖMRƏSİ	Q-08
ADI	“Sığorta fəaliyyəti sahəsində bir sıra məsələlərin tənzimlənməsi haqqında”
RƏSMİ DƏRC EDİLDİYİ MƏNBƏ	
QÜVVƏYƏ MİNMƏ TARİXİ	07.04.2014
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VAHİD HÜQUQI TƏSNİFATI ÜZRƏ İNDEKS KODU	080.010.000
HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİNİN QEYDİYYAT NÖMRƏSİ	15201403270008
HÜQUQİ AKTIN HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLDİYİ TARİX	07.04.2014

"Sığorta fəaliyyəti sahəsində bir sıra məsələlərin tənzimlənməsi haqqında"

"Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 29 oktyabr tarixli 806-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 25 dekabr tarixli 519-IIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 13 mart tarixli 735 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 16 dekabr tarixli 49 nömrəli Fərmanının 4.1.1-ci, 4.1.3-cü, 4.1.4-cü, 4.1.6-cı, 4.1.7-ci, 4.1.8-ci, 4.1.9-cu və 4.1.10-cu bəndlərinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyası

QƏRARA ALIR:

1. Sığortaçıların rəsmi internet sahifəsi və elektron informasiya sistemi ilə bağlı minimum tələblər təsdiq edilsin (1 nömrəli əlavə).
2. Sığortaçıların birləşməsinə razılıq verilməsi üçün tələb olunan məlumatların, materialların və digər sənədlərin siyahısı təsdiq edilsin (2 nömrəli əlavə).
3. "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 78.4-cü maddəsinə uyğun olaraq, sığortaçının Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinə təqdim etdiyi maliyyə hesabatlarından başqa aşağıdakı digər hesabatların siyahısı, formaları və dövrüliyi təsdiq edilsin:
 - 3.1. Sığorta (təkrarsığorta) əməliyyatları haqqında təcili hesabat (aylıq, rüblük və illik) – Forma 11 (3 nömrəli əlavə);
 - 3.2. Sığorta müqavilələri haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 12 (4 nömrəli əlavə);
 - 3.3. Sığorta (təkrarsığorta) müqavilələri üzrə hesablanmış sığorta (təkrarsığorta) haqları, qaytarılan sığorta (təkrarsığorta) haqları və sığorta ödənişləri haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 13 (5 nömrəli əlavə);
 - 3.4. Sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 14 (6 nömrəli əlavə);
 - 3.5. Təkrarsığorta əməliyyatları haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 15 (7 nömrəli əlavə);
 - 3.6. Sığortaçının (təkrarsığortaçının) təkrarsığorta etdirdiyi risklər üzrə hesablanmış təkrarsığorta haqları haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 16 (8 nömrəli əlavə);
 - 3.7. İcbari sığortalar haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 17 (9 nömrəli əlavə);
 - 3.8. Dövlət müəssisələri ilə bağlanmış sığorta müqavilələri üzrə hesablanmış sığorta haqları, qaytarılan sığorta haqları və verilmiş sığorta ödənişləri haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 18 (10 nömrəli əlavə);
 - 3.9. İşlərin aparılması xərcləri haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 19 (11 nömrəli əlavə);
 - 3.10. Sığorta nəzarətinin həyata keçirilməsinin əlavə maliyyələşdirilməsi üzrə məcburi ayırmalar haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 20 (12 nömrəli əlavə);
 - 3.11. Sığorta vasitəçilərinə hesablanmış komissiyon maddələr haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 21 (13 nömrəli əlavə);
 - 3.12. Sığorta brokerinin fəaliyyəti haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 22 (14 nömrəli əlavə);
 - 3.13. Sığortaçı (təkrarsığortaçı) və hüquqi şəxs sığorta brokerinin bəzi göstəriciləri haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 23 (15 nömrəli əlavə);
 - 3.14. Sığortaçının (təkrarsığortaçının) səhmdarları və onların (səhmdarların) nizamnamə kapitalında iştirak edən şəxslər haqqında hesabat (rüblük və illik) – Forma 23/1 (16 nömrəli əlavə).
4. Aktuar hesablamaların aparılmasına dair təlimat təsdiq edilsin (17 nömrəli əlavə).
5. Aktuari şəhadətnaməsinin forması və doldurulması qaydası təsdiq edilsin (18 nömrəli əlavə).
6. Sığorta vasitəçiliyi fəaliyyəti üzrə lisenziya verilməyən, hüquqi şəxs olan sığorta brokerinin səhmdarı və ya iştirakçısı ola bilməyən, sığorta əməliyyatlarına nəzarət etmək, istiqamətləndirmək və ya cəlb etmək üçün məcbur etmə, təzyiq və ya təsir göstərmə imkanı verən müvafiq maliyyə tənzimlənmə qanunvericiliyi müəyyən edilsin (19 nömrəli əlavə).
7. Fiziki şəxs olan sığorta agentinin fəaliyyəti barədə rüblük hesabatın forması təsdiq edilsin (20 nömrəli əlavə).
8. Sığorta brokerinin peşə məsuliyyətinin sığortası üzrə sığorta məbləği aşağıdakı kimi müəyyən edilsin:
 - 8.1. fiziki şəxs olan sığorta brokerlərinin peşə məsuliyyətinin sığortası üzrə - 200 000 (iki yüz min) manat;
 - 8.2. hüquqi şəxs olan sığorta brokerlərinin peşə məsuliyyətinin sığortası üzrə - 1 000 000 (bir milyon manat).
9. "Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinə sığorta bazarının peşəkar iştirakçıları tərəfindən təqdim edilməli olan hesabatların siyahısının, formalarının və dövrüliyinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin 2010-cu il 24 dekabr tarixli 1-216 nömrəli əmrinin 1-ci hissəsi ləğv edilsin.
10. Nazirliyin Maliyyə və sığorta bazarının tənzimlənməsi şöbəsinə və Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinə tapşırılsın ki, bu Qərarın 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsini təmin etsinlər və bu qərardan irəli gələn digər məsələləri həll etsinlər.
11. Bu Qərarın icrasına nəzarət öz üzərində saxlayıram.

**Kollegiyanın sədri,
Azərbaycan Respublikasının
maliyyə naziri**

Samir Şərifov

Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının
"27" mart 2014-cü il tarixli
Q-08 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

1 nömrəli əlavə

**Sığortaçıların rəsmi internet sahifəsi
və elektron informasiya sistemi ilə bağlı
minimum tələblər****1. Ümumi müddəalar**

Sığortaçıların rəsmi internet sahifəsi və elektron informasiya sistemi ilə bağlı minimum tələblər (bundan sonra - Tələblər) "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 29 oktyabr tarixli 806-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 25 dekabr tarixli 519-IIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 13 mart tarixli 735 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 16 dekabr tarixli 49 nömrəli Fərmanının 4.1.1-ci bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmışdır və sığortaçıların rəsmi internet sahifəsi və elektron informasiya sistemi ilə bağlı minimum tələbləri müəyyən edir.

2. Sığortaçıların rəsmi internet sahifəsi ilə bağlı minimum tələblər

- 2.1. Sığortaçının rəsmi internet sahifəsində:
 - 2.1.1. "Ana sahifədə" sığortaçının əlaqə məlumatları əks etdirilməlidir.
 - 2.1.2. Sığortaçının baş ofisinin, filial və nümayəndəliklərinin ünvanı, telefon nömrəsi və elektron poçt ünvanı olmalıdır.
 - 2.1.3. Sığortaçının rəhbər işçiləri barədə məlumatlar (soyadı, adı və atasının adı, həmçinin tuiduğu vəzifə) yerləşdirilməlidir.
 - 2.1.4. "PDF" formatında yüklənmə və mətn üzrə axtarış imkanlarına malik olan, sığortaçının bütün sığorta qaydaları aydın görünən siyahı üzrə yerləşdirilməlidir.
 - 2.1.5. sığorta hadisəsi hesab edilə bilən hal və ya hadisə barədə məlumat və həmin məlumatın qəbul edilməsini təsdiq edən avtomatik cavab məktubu göndərmək imkanı verən, hər bir sığorta növü üzrə sığorta hadisəsi barədə spesifik suallardan ibarət sorğu bölməsi mövcud olmalıdır.
 - 2.1.6. Sığortaçıdan və ya onun hər hansı əməkdaşından şikayət verilməsi prosedürünü əks etdirən məlumatlar, həmçinin şikayətlərə görə məsul olan vəzifəli şəxsin telefon nömrəsi və elektron poçt ünvanı yerləşdirilməli, şikayətin elektron qaydada verilməsi və həmin şikayətin qəbul edilməsini təsdiq edən avtomatik cavab məktubu göndərmək imkanı malik olan müstəqil bölmə mövcud olmalıdır.
 - 2.1.7. "PDF" formatında yüklənmə imkanına malik olan, sığortaçının maliyyə hesabatları yerləşdirilməlidir.
- 2.2. Bu Tələblərin 2.1-ci bəndində göstərilən məlumatlar sığortaçının internet sahifəsində eib yerləşdirilməlidir ki, sığortalıların, sığorta olunanların və ya faydalanan şəxslərin həmin məlumatlara asanlıqla çıxış imkanları olsun və onlardan asanlıqla istifadə edə bilsinlər.

**3. Sığortaçıların elektron informasiya sistemi ilə bağlı
minimum tələblər**

- 3.1. Sığortaçının elektron informasiya sistemi ən azı aşağıdakı məlumatları özündə ehtiva etməlidir:
 - 3.1.1. Bağladığı hər bir sığorta və təkrarsığorta müqaviləsi üzrə:
 - 3.1.1.1. sığortalının (təkrarsığortalının) adı;
 - 3.1.1.2. həyat sığortası müqavilələri üzrə sığorta olunanın cinsi və doğum tarixi;
 - 3.1.1.3. sığortalının növü və sinifi;

- 3.1.1.4. müqavilənin nömrəsi;
- 3.1.1.5. müqavilənin bağlanma tarixi və qüvvədə olma müddəti;
- 3.1.1.6. sığorta predmetlərinin sayı;
- 3.1.1.7. sığorta (təkrarsığorta) məbləği;
- 3.1.1.8. sığorta tarifi;
- 3.1.1.9. sığorta haqqının məbləği;
- 3.1.1.10. sığorta haqqının hissə-hissə ödənilməsi nəzərdə tutulan müqavilələrdə - hər ödəmənin məbləği və ödənilmə tarixi;
- 3.1.1.11. faktiki ödənilmiş sığorta haqqının məbləği və ödənilmə tarixi;
- 3.1.1.12. sığorta müqaviləsinin bağlanmasında sığorta vasitəçisinin iştirakı olduğu halda onun adı və lisenziyasının nömrəsi;
- 3.1.1.13. sığorta vasitəçisinə ödənilməli olan komisiyon muzzdun məbləği;
- 3.1.1.14. təkrarsığortaçının və təkrarsığorta brokerinin adı;
- 3.1.1.15. təkrarsığorta müqaviləsinin nömrəsi;
- 3.1.1.16. təkrarsığortçıya ötürülmüş öhdəliyin məbləği;
- 3.1.1.17. təkrarsığorta haqqının məbləği;
- 3.1.1.18. təkrarsığorta komissiyasının məbləği.

3.1.2. Tənzimlənmiş və tənzimlənməmiş zərərlər üzrə:

- 3.1.2.1. sığorta hadisəsinin baş verdiyi tarix;
- 3.1.2.2. sığorta hadisəsinin qeydiyyat tarixi;
- 3.1.2.3. sığortalının adı;
- 3.1.2.4. faydalanan şəxsin adı;
- 3.1.2.5. sığorta (təkrarsığorta) müqaviləsinin nömrəsi;
- 3.1.2.6. sığortanın sinfi və növü;
- 3.1.2.7. sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma müddəti;
- 3.1.2.8. gözlənilən ödəniş məbləği;
- 3.1.2.9. tənzimləmə xərcləri;
- 3.1.2.10. qiymətləndirməyə əsasən zərər məbləği;
- 3.1.2.11. sığorta ödənişinin verilməsindən imtinaın səbəbləri, imtina məktubunun tarixi və nömrəsi;
- 3.1.2.12. müqavilə üzrə sığorta (təkrarsığorta) məbləği;
- 3.1.2.13. müqavilə üzrə azadolma məbləği;
- 3.1.2.14. sığorta ödənişində təkrarsığortaçının payı;
- 3.1.2.15. təkrarsığortaçının adı;
- 3.1.2.16. təkrarsığorta müqaviləsinin nömrəsi;
- 3.1.2.17. hesablanmış sığorta ödənişinin məbləği;
- 3.1.2.18. sığorta ödənişinin məbləği və verildiyi tarix;
- 3.1.2.19. subroqasiya hüququ əsasında geri alınmış məbləğ.

3.2. Həyat sığortası sahəsində fəaliyyət göstərən sığortaçıların (təkrarsığortaçıların) elektron informasiya sistemi bu Tələblərin 2.1-ci bəndində nəzərdə tutularlardan başqa sığorta olunanlara borcların verilməsi və sığorta olunanların sığortaçının investisiya gəlirlərində iştirakı üzrə əməliyyatların uçotunu təmin etməlidir.

3.3. Elektron informasiya sistemində "Sığorta (təkrarsığorta) müqavilələrinin uçotu jurnalı"nı və "Zərərlərin uçotu jurnalı"nı avtomatik qaydada formalaşdırmaq imkanları təmin edilməlidir.

3.4. Elektron informasiya sistemində daxil edilən məlumatların təhlifəsinə nəzərət funksiyası nəzərdə tutulmalıdır (tələb olunan məlumatların tam şəkildə daxil edilmədiyi halda proqram müvafiq əməliyyatı yerinə yetirməkdən imtina etməli və bu barədə bildiriş verməlidir).

3.5. Elektron informasiya sisteminin fəvqəladə hallarda etibarlı və davamlı fəaliyyətini təmin etmək məqsədilə verilənlər bazasının və əməliyyatlar jurnalının ehtiyat surəti əsas serverin yerləşdiyi yerdən kənarında yerləşən əlavə serverdə saxlanılmalıdır.

3.6. Elektron informasiya sistemində həmin sistemə gələcəkdə digər funksiyaların əlavə olunması, həmçinin kənar informasiya sistemləri, o cümlədən sığorta nəzarəti orqanının informasiya sistemi ilə inteqrasiya oluna bilməsi imkanları təmin edilməlidir.

3.7. İstifadəçilərin elektron informasiya sistemində daxil olması onlara həmin sistemdə səlahiyyətlərin verilməsi mexanizmləri ilə məhdudlaşdırılmalıdır.

4. Minimum tələblərin qüvvəyə minməsi

Bu Tələblərin 2-ci hissəsində nəzərdə tutulan minimum tələblər 2014-cü ilin 01 iyul tarixindən, 3-cü hissəsində nəzərdə tutulan minimum tələblər isə 2015-ci ilin 01 yanvar tarixindən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının
"27" mart 2014-cü il tarixli

Q-08 nömrəli Qərar ilə təsdiq edilmişdir.

2 nömrəli əlavə

Sığortaçıların birləşməsinə razılıq verilməsi üçün tələb olunan məlumatların, materialların və digər sənədlərin

Siyahısı

1. Ümumi müddəalar

Sığortaçıların birləşməsinə razılıq verilməsi üçün tələb olunan məlumatların, materialların və digər sənədlərin Siyahısı "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 29 oktyabr tarixli 806-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 25 dekabr tarixli 519-IIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 13 mart tarixli 735 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 16 dekabr tarixli 49 nömrəli Fərmanın 4.1.3-cü bəndinin icrası məqsədi ilə hazırlanmışdır və sığortaçıların birləşməsinə razılıq verilməsi üçün tələb olunan məlumatların, materialların və digər sənədlərin siyahısını müəyyən edir.

2. Sığortaçıların və təkrarsığortaçıların birləşməsinə razılıq verilməsi üçün tələb olunan məlumatlar

2.0. Sığortaçıların və təkrarsığortaçıların birləşməsi üçün aşağıdakı məlumatlar sığorta nəzarəti orqanına təqdim edilməlidir:

2.0.1. Birləşən sığortaçıların və ya təkrarsığortaçıların hər birinin ayrı-ayrılıqda bağlanmış sığorta və birləşmə üçün müraciət edilən tarixə qüvvədə olan sığorta və (və ya) təkrarsığorta müqavilələrinin sayı (fiziki şəxslərlə bağlanmış sığorta müqavilələri ayrıca göstərilməklə);

2.0.2. Birləşən sığortaçıların və ya təkrarsığortaçıların hər birinin ayrı-ayrılıqda bağladığı, birləşmə üçün müraciət edilən tarixə qüvvədə olan sığorta müqavilələri üzrə sığorta (təkrarsığorta) haqlarının məbləği;

2.0.3. Birləşən sığortaçıların və ya təkrarsığortaçıların son 3 il ərzində (3 ildən az müddətə fəaliyyət göstərirsə, fəaliyyət göstərdiyi müddət üzrə) öz aralarındakı işgüzar münasibətlər barədə məlumat.

3. Sığortaçıların və təkrarsığortaçıların birləşməsinə razılıq verilməsi üçün tələb olunan materiallar və digər sənədlər

3.0. Sığortaçıların və təkrarsığortaçıların birləşməsi üçün aşağıdakı materiallar və digər sənədləri sığorta nəzarəti orqanına təqdim edilməlidir:

3.0.1. Birləşən sığortaçıların və ya təkrarsığortaçıların son 3 il ərzində (3 ildən az müddətə fəaliyyət göstərirsə, fəaliyyət göstərdiyi müddət üzrə) öz aralarındakı işgüzar münasibətlərlə bağlı bağladığı əqdərlərin siyahısı;

3.0.2. Birləşən sığortaçıların və ya təkrarsığortaçıların son 3 maliyyə ilindəki (3 ildən az müddətə fəaliyyət göstərirsə, fəaliyyət göstərdiyi müddət üzrə) ümumişəhirdilmiş maliyyə hesabatları;

3.0.3. Birləşən sığortaçıların və ya təkrarsığortaçıların hər birinin ayrı-ayrılıqda hüquqi şəxslərin dövlət reyestrindən çıxarışı.

Forma 11

SİĞORTA (TƏKRARSİĞORTA) ƏMƏLİYYATLARI HAQQINDA TƏCİLİ HESABAT (aylıq, rüblük və illik)

Sığortaçının (təkrarsığortaçının) adı: _____

Hesabat dövrü _____ il
ilin əvvəlindən artan yekunla _____ manatla

Göstəricilər	Hesablanmış sığorta (təkrarsığorta) haqları
1	2
Sığorta haqları hesablanmışdır- cəmi:	
o cümlədən könüüllü sığortalar üzrə - cəmi:	
Həyat sığortası üzrə	
o cümlədən:	
Qeyri-həyat sığortası üzrə	
o cümlədən:	
Şəxsi sığorta	
o cümlədən:	
Əmlak sığortası	
o cümlədən:	
İcbari sığortalar üzrə -cəmi	
o cümlədən:	
Sığorta ödənişləri - cəmi:	
o cümlədən könüüllü sığortalar üzrə - cəmi:	
Həyat sığortası üzrə	
o cümlədən:	
Qeyri-həyat sığortası üzrə	
o cümlədən:	
Şəxsi sığorta	
o cümlədən:	
Əmlak sığortası	
o cümlədən:	
İcbari sığortalar üzrə -cəmi	
o cümlədən:	

Qeyd: Hesabat sığortaçıları (təkrarsığortaçıları) tərəfindən hesabat dövründən sonrakı ayın 10-a qədər təqdim edilməlidir.

İdarə heyətinin sədri _____ M.Y.

Baş mühasib _____

Forma 12

SİĞORTA MÜQAVİLƏLƏRİ HAQQINDA HESABAT (rüblük və illik)

ilin əvvəlindən artan yekunla _____

(manatla)

Sığortanın sinifləri	Müqavilələrin sayı			Sığorta predmetlərinin sayı			Ümumi sığorta riski	Orta sığorta riski		Hesablanmış sığorta haqları
	Cəmi	o cümlədən		Cəmi	o cümlədən			Bir müqavilə üzrə	Bir predmet üzrə	
		fiziki şəxslər üzrə	hüquqi şəxslər üzrə		fiziki şəxslər üzrə	hüquqi şəxslər üzrə				
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Həyat sığortası										
o cümlədən										
Qeyri-həyat sığortası										
o cümlədən										
Şəxsi sığorta										
o cümlədən										
Əmlak sığortası										
o cümlədən										
İcbari sığorta										
o cümlədən										
Cəmi										

İdarə heyətinin sədri: _____

Baş mühasib: _____

M.Y.

Forma 13

SİĞORTA (TƏKRARSİĞORTA) MÜQAVİLƏLƏRİ ÜZRƏ HESABLANMIŞ SİĞORTA (TƏKRARSİĞORTA) HAQLARI, QAYTARILAN SİĞORTA (TƏKRARSİĞORTA) HAQLARI VƏ SİĞORTA ÖDƏNİŞLƏRİ HAQQINDA HESABAT (rüblük və illik)

Sığortanın (təkrarsığortanın) adı: _____

Hesabat dövrü _____
İlin əvvəlindən artan yekunla _____

manatla

Sığortanın sinifləri	İlin əvvəlindən sığorta (təkrarsığorta) haqları hesablanmışdır			İlin əvvəlindən qaytarılmış sığorta (təkrarsığorta) haqları			Qalıq			İlin əvvəlindən hesablanmış sığorta ödənişləri			
	cəmi	o cümlədən		cəmi	o cümlədən		cəmi	o cümlədən		sığorta hadisələrinin sayı	cəmi	o cümlədən	
		fiziki şəxslər	hüquqi şəxslər		fiziki şəxslər	hüquqi şəxslər		fiziki şəxslər	hüquqi şəxslər			fiziki şəxslər	hüquqi şəxslər
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Həyat sığortası													
	o cümlədən:												
Qeyri-həyat sığortası													
	o cümlədən:												
Şəxsi sığorta													
Əmlak sığortası													
	o cümlədən:												
İcbari sığorta													
	o cümlədən:												
Y E K U N													

Qeyd: Qaytarılan sığorta (təkrarsığorta) haqları dedikdə, sığorta (təkrarsığorta) müqavilələrinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi və ya onların şərtlərinin dəyişdirilməsi nəticəsində qaytarılmış və (və ya) qaytarılmamış olan sığorta (təkrarsığorta) haqlarının cəmi başa düşülür.

İdarə heyətinin sədri _____

Baş mühasib: _____

M.Y.

Forma 14

SİĞORTA VƏ TƏKRARSİĞORTA MÜQAVİLƏLƏRİ ÜZRƏ ALINMALI OLAN SİĞORTA VƏ TƏKRARSİĞORTA HAQLARI HAQQINDA HESABAT (rüblük və illik)

Sığortanın (təkrarsığortanın) adı: _____

Hesabat dövrü _____

(manat)

Sıra -si	Sığorta sinifinin adı	Cəmi	Sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları					
			o cümlədən					
			Birbaşa sığorta üzrə			Təkrarsığortalılardan		
			Cəmi	o cümlədən		Cəmi	o cümlədən	
Sığortalılardan birbaşa alınmalı olan	Sığorta vasitəçilərindən alınmalı olan	Təkrarsığortalılardan birbaşa alınmalı olan		Sığorta brokerlərindən alınmalı olan				
1								
2								
3								
...								
...								
...	YEKUN							

İdarə heyətinin sədri _____

Baş mühasib: _____

M.Y.

Forma 15

Sığortanın (təkrarsığortanın) adı: _____

Hesabat dövrü _____

İlin əvvəlindən artan yekunla

İCBARİ SİĞORTALAR HAQQINDA HESABAT (rüblük və illik)

Sığortaçının (təkrarsığortaçının) adı _____

Hesabat dövrü _____
(ilin əvvəlindən artan yekunla)

manatla

Sıra sayı	Sığorta siniflərinin adı	Sığorta (təkrarsığorta) müqavilələrinin sayı	Hesablanmış sığorta (təkrarsığorta) haqları	Sığorta hadisələrinin sayı	Sığorta ödənişləri												
					Səhhətə dəyən zərərlər üzrə										Ətraf mühitə dəyən zərərlər üzrə		
					Ölüm		I qrup əlillik		II qrup əlillik		III qrup əlillik		Ağır xəsarət			Yüngül xəsarət	
sayı	sığorta ödənişi	sayı	sığorta ödənişi	sayı	sığorta ödənişi	sayı	sığorta ödənişi	sayı	sığorta ödənişi	sayı	sığorta ödənişi	sayı	sığorta ödənişi				
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
...																	
...																	
...																	
	CƏMI																

İdarə heyətinin sədri: _____

M.Y.

Baş mühasib: _____

DÖVLƏT MÜƏSSISƏLƏRİ İLƏ BAĞLANMIŞ SİĞORTA MÜQAVİLƏLƏRİ ÜZRƏ HESABLANMIŞ SİĞORTA HAQLARI, QAYTARILAN SİĞORTA HAQLARI VƏ VERİLMİŞ SİĞORTA ÖDƏNİŞLƏRİ HAQQINDA HESABAT (rüblük və illik)

Sığortaçının (təkrarsığortaçının) adı: _____

Hesabat dövrü _____
(ilin əvvəlindən artan yekunla)

manatla

Sığortanın sinifləri	Hesablanmış sığorta haqları	Qaytarılan sığorta haqları	Qalıq	Verilmiş sığorta ödənişi
1	2	3	4	5
Həyat sığortası				
o cümlədən				
Qeyri-həyat sığortası				
o cümlədən				
Şəxsi sığorta				
o cümlədən				
Əmlak sığortası				
o cümlədən				
İcbari sığorta				
o cümlədən				
Y E K U N				

Qeyd 1. Qaytarılan sığorta (təkrarsığorta) haqları dedikdə, sığorta (təkrarsığorta) müqavilələrinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi və ya onların şərtlərinin dəyişdirilməsi nəticəsində qaytarılmış və (və ya) qaytarılmamış olan sığorta (təkrarsığorta) haqlarının cəmi başa düşülür.

Qeyd 2. Dövlət müəssisəsi dedikdə tamamilə dövlət mülkiyyətində olan, səhmlərinin (paylarının) və ya əmlakının 2/3 hissəsindən çoxu birbaşa və dolayısı dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər başa düşülür.

İdarə heyətinin sədri _____ M.Y.

Baş mühasib: _____

					güclənənlərə					
Hayat sığortası üzrə o cümlədən:										
Qeyri-hayat sığortası üzrə o cümlədən:										
Şəxsi sığorta										
o cümlədən:										
Əmlak sığortası										
o cümlədən:										
İcbari sığorta										
o cümlədən:										
Y E K U N:										

İdarə heyətinin sədri _____

Baş mühasib: _____ M.Y.

Forma 22

SİĞORTA BROKERİNİN FƏALİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT (rüblük və illik)

Sığorta brokerinin adı _____

Hesabat dövrü _____
ilin əvvəlindən artan yekunla

manatla

S.S	Sığorta (təkrarsığorta) müqaviləsi bağlanmış sığortaçının (təkrarsığortaçının) və digər müqavilə bağlanmış şəxslərin adı	Sığortanın sinifləri	Əməliyyatın adı		Brokerin vasitəçiliyi ilə bağlanmış müqavilələr üzrə			Komisiyon müddətləri və digər gəlirlər		
			Sığorta müqavilələri (müddəti)	Təkrarsığorta müqavilələri (müddəti)	Sığorta məbləği	Hesablanmış sığorta (təkrarsığorta) haqları	Alınmalı olan sığorta (təkrarsığorta) haqları	ƏƏMİ	vasitəçilik xidmətləri üzrə	digər xidmətlər üzrə
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
...										
	Cəmi									

Rəhbər (sığorta brokeri) _____

M.Y.

Baş mühasib _____

Forma 23

*Azərbaycan Respublikasının
Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının
"27" mart 2014-cü il tarixli
Q-08 -li Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.
15 nömrəli əlavə*

SİĞORTAÇI (TƏKRARSİĞORTAÇI) VƏ HÜQUQUİ ŞƏXS SİĞORTA BROKERİNİN BƏZİ GÖSTƏRİCİLƏRİNİ HAQQINDA HESABAT (rüblük və illik)

Sığortaçının (təkrarsığortaçının) və ya sığorta brokerinin adı:

Hesabat dövrü _____

Sıra sayı	Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı (manatla)			Ştat işçilərinin sayı	Sığortaçıya xidmət göstərən sığorta agentləri		Xidmətin-dən istifadə edilən bankların adı	Hüquqi ünvanı, olduğu yer və telefonu	VÖEN-i və ucota alındığı vergi orqanının adı	Rəhbər işçilərinin vəzifəsi, adı, atasının adı, soyadı və telefonu	Filiyal və nümayəndəliklərin adı, olduğu yer və telefonu	Filiyal və nümayəndəliklərin rəhbərlərinin adı, soyadı, ünvanı və telefonu	Filiyal və nümayəndəliklərin ştat işçilərinin sayı
	Cəmi	Pul vəsaiti	Əmlak		Adı (soyadı, adı və atasının adı)	Lisensiyanın nömrəsi							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1													
2													
3													
...													

Rəhbər:

M.Y.

Baş mühasib _____

Forma 23/1

*Azərbaycan Respublikasının
Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının
"27" mart 2014-cü il tarixli
Q-08 -li Qərarı ilə
təsdiq edilmişdir.
16 nömrəli əlavə*

SİĞORTAÇININ (TƏKRARSİĞORTAÇININ) SƏHMDARLARI VƏ ONLARIN (SƏHMDARLARIN) NİZAMNAMƏ KAPİTALINDA İŞTİRAK EDƏN ŞƏXSİLƏR HAQQINDA HESABAT (rüblük və illik)

Sığortanın (təkrarsığortanın) və ya sığorta brokerinin adı:
Hesabat dövrü :

Sıra sayı	Sığortanın (təkrarsığortanın) ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı (manatla)	Təsisçilərin və (və ya) səhmdarlarının adı (xarici fiziki və ya hüquqi şəxsin, həmçinin ölkəsinin adı), ünvanı və telefonu	Sığortanın (təkrarsığortanın) ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalında iştirak payı		Hesabat dövründə təsisçilərin (səhmdarların) tərkibində və paylarında edilmiş dəyişikliklərin tarixi və məzmunu	Sığortanın (təkrarsığortanın) hüquqi şəxs olan səhmdarlarının nizamnamə kapitalında əhəmiyyətli nəzərə (50% və daha çox) malik şəxslərin, həmçinin sığortanın (təkrarsığortanın) yerli hüquqi şəxs səhmdarlarının nizamnamə kapitalında iştirak edən xarici şəxslərin		
			manat	%		Adı (xarici fiziki və ya hüquqi şəxsin, həmçinin ölkəsinin adı)	Sığortanın (təkrarsığortanın) səhmdarı olan hüquqi şəxsin nizamnamə kapitalında payı	
							manat	%
1								
2								
3								
...								
...								

İdarə heyətinin sədri :

M.Y.

Baş mühasib :

Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının
"27" mart 2014-cü il tarixli
Q-08 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

17 nömrəli əlavə

Aktuar hesablamaların aparılmasına dair

Təlimat

1. Ümumi müddəalar

1.1. Aktuar hesablamaların aparılmasına dair Təlimat (bundan sonra təlimat) "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 29 oktyabr tarixli 806-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 25 dekabr tarixli 519-IIIQ nömrəli Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 13 mart tarixli 735 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 16 dekabr tarixli 49 nömrəli Fərmanının 4.1.6-cı bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə hazırlanmışdır və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 81-2.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, 81-1-ci maddəsinə nəzərdə tutulmuş hesablamaların metod və prinsipləri üzrə tələbləri tənzimləyir.

- 1.2. Bu Təlimatın məqsədləri üçün aşağıdakı əsas anlayışlardan istifadə olunur:
 - 1.2.1. sığorta təminatının vahidi – sığorta tarifi və sığorta tarifi üçün istifadə olunan ölçü vahidi;
 - 1.2.2. sığorta tarifi – xalis sığorta tarifi və yüklənmədən ibarət olmaqla sığorta təminatı vahidinin dəyəri;
 - 1.2.3. xalis sığorta tarifi – əsas hissə və risk üstəliyindən ibarət olmaqla sığorta ödənişlərinin həyata keçirilməsi üçün sığorta ehtiyatlarının formalaşdırılmasını təmin edən hissə;
 - 1.2.4. əsas hissə – sığorta ödənişinin gözlənilən qiyməti (riyazi gözləməsi);
 - 1.2.5. risk üstəliyi – sığorta ödənişinin gözlənilən qiymətindən təsadüfi yayınnarı əks etdirən hissə;
 - 1.2.6. yüklənmə – sığorta əməliyyatlarının həyata keçirilməsi ilə bağlı işlərin aparılması xərclərini, qarşılıqlı tədbirlərinin maliyyələşdirilməsini və tarif mənfəətini təmin edən hissə. Yüklənmənin tərkib hissələri ilə bağlı ətraflı maliyyə təhlili aparılmalı və hesablamalara daxil edilməlidir;
 - 1.2.7. risklərin təsnifatı – uyğun diferensiallaşdırma əmsalları ilə sığortalı və ya riskin dərəcəsini səciyyələndirən meyarların siyahısı;
 - 1.2.8. diferensiallaşdırma əmsalları – sığorta predmetinin risk amillərini nəzərə almaq üçün sığorta tarifi üçün tətbiq olunan əmsallar.

2. Qeyri-həyat sığortası üzrə sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanmasına dair ümumi tələblər

2.1. Hesablamalarda istifadə olunan düsturların çıxarılışı tam və izahlı verilməli, sığorta hadisələrinin və zərərlərin paylanması üçün istifadə edilən paylanma funksiyaları ehtimal nəzəriyyəsinin və riyazi statistikanın metodlarından istifadə edilməklə əsaslandırılmalı, həmçinin müvafiq hesablamaların aparılması üçün zəruri olan bütün parametrlərin ədədi qiymətləri, eyni zamanda istifadə olunan ilkin statistik göstəricilərin mənbəyi haqqında ətraflı məlumat və həmin göstəricilərin aid olduğu zaman dövrü göstərilməlidir.

2.2. Bu Təlimatın tələbləri ilə sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanması sığortanın bütün sinifləri, həmçinin müəyyən sığorta siniflərini özündə birləşdirən sığorta növləri üzrə aparılmalı və sığortaçı tərəfindən hesablamalara üç ildə ən azı bir dəfə yenidən baxılmalıdır.

2.3. Sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanmasında sığorta risklərini səciyyələndirən statistik məlumatlar istifadə olunur.

2.4. Sığorta sinfi (növi) üzrə sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanması məqsədi ilə hesablamaların aparıldığı tarixdən əvvəlki son üç və daha artıq tam maliyyə illəri üçün mövcud olan statistik məlumatlar istifadə olunmalıdır.

2.5. Sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanması zamanı ilkin statistik məlumatların tətbiqi üçün aşağıdakılardan birinə riayət olunmalıdır:

2.5.1. sığorta sinfi (növi) üzrə sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanması sığorta tarifi və sığorta tarifi qiymətinə ən çox təsir göstərən bir və ya bir neçə əsas sığorta riski üzrə mövcud olan ilkin statistik məlumatlar əsasında aparılır;

2.5.2. sığorta sinfi (növi) üzrə sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanması sığorta təminatı verilən bütün sığorta risklərinin məcmusu üzrə mövcud olan ilkin statistik məlumatlar əsasında aparılır.

2.6. Sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanması zamanı istifadə olunan makroiqtisadi göstəricilər (inflasiya göstəricisi, minimum hesablama göstəricisi) bu göstəricilər üçün hesablama tarixinə olan rəsmi məlumatlara uyğun olmalıdır.

2.7. Qeyri-həyat sığortasına aid olan sığorta sinfi üzrə sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanması üçün aşağıdakı düsturdan istifadə edilir:

$$B = N / (1 - f)$$

Burada:

B - sığorta tarifi;

N - xalis sığorta tarifi;

f - yüklənmədir (sığorta haqqından faizlə ifadə edilir).

Sığorta sinfi üzrə statistik məlumatlar, xalis sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanması üçün aktuarinin aşağıdakı düsturdan istifadə etmək hüququ vardır:

$$N = \frac{M[X] + \sqrt{D[X]} \cdot \Phi^{-1}(Y)}{n} - x \frac{1}{S}$$

Burada:

n – sığortalıların nəzərdə tutulan predmetlərin (sığorta predmetlərinin) sayıdır;

S – birinci sığorta portfelinin təşkil edən sığorta predmetlərinin hər biri üzrə sığorta məbləğidir;

X – birinci sığorta portfeli üzrə ümumi zərəri ifadə edən təsadüfi kəmiyyətdir;

M[X] – X təsadüfi kəmiyyətinin riyazi gözləməsidir;

D[X] – X təsadüfi kəmiyyətinin dispersiyasıdır;

- xalis sığorta haqlarının sığorta ödənişlərinin verilməsinə kifayət etməsi ehtimalıdır (təminat ehtimalı);

$\Phi^{-1}(Y)$ – təminat ehtimalına uyğun əmsaldır.

Sığorta tarifi və sığorta tarifi hesablanmasında -nın və $\Phi^{-1}(Y)$ -nin qiymətləri ilə bağlı aşağıdakı cədvəldən istifadə etmək olar:

	0,84	0,90	0,95	0,98	0,9986
--	------	------	------	------	--------

$\Phi^{-1}(\gamma)$	1,0	1,3	1,645	2,0	3,0
---------------------	-----	-----	-------	-----	-----

Sığorta sinfi üzrə statistika mövcuddursa, X təsadüfi kəmiyyətinin riyazi gözləməsinə və dispersiyasının riyazi statistikanın metodları vasitəsi ilə qiymətləndirmək olar.

2.8. Müəyyən bir sığorta sinfi üzrə statistika yoxdursa, sığortacı sığorta tariflərinin hesablanması məqsədi ilə sığorta nəzərəti orqanının sığorta bazarı üzrə hər bir sığorta sinfinə dair açıqladığı statistik göstəricilərdən istifadə etməlidir.

3. Qeyri-həyat sığortası üzrə sığorta tariflərinin qiymətləndirilməsi və hesablanması metodlarına dair tələblər

3.1. Sığorta sinfi (növi) üzrə sığorta tariflərinin hesablanması bu məqsədlə seçilmiş metoda uyğun həyata keçirilir.

3.2. Sığorta sinfi (növi) üzrə sığorta tariflərinin hesablanması metodu aşağıdakı məlumatları özündə əks etdirilməlidir:

3.2.1. sığorta tarifinin hesablanması üçün istifadə olunmuş metod üzrə informasiyaların mənbəyi haqqında ətraflı məlumat;

3.2.2. sığorta tarifinin hesablanması üçün istifadə olunan metodun tam izahı.

3.3. Sığorta tariflərinin hesablanması metodunun izahı hesablama asılı olmayaraq ayrıca verilir.

3.4. Sığorta tarifinin hesablanması metodu sığorta tarifinin aşağıdakı tərkib hissələrini müəyyən edir:

3.4.1. xalis sığorta tarifinin əsas hissəsi;

3.4.2. risk üstəliyi;

3.4.3. xalis sığorta tarifi;

3.4.4. yüklənmə.

3.5. Sığorta tariflərinin hesablanması metodlarının istifadə olunan ilkin statistik məlumatlara adekvatlığı və uyğunluğu aşağıdakı meyarlarla müəyyən olunur:

3.5.1. hesablama metoduna müvafiq olaraq, ilkin statistik məlumatlar və sığorta tariflərinin hesablanmasında iştirak edən hesablama parametrləri arasında uyğunluq olmalıdır;

3.5.2. sığorta tariflərinin hesablanması üçün seçilmiş metod sığorta tarifinin qiymətinə təsir edən hesablama göstəricilərinin (sığorta hadisəsinin baş vermə ehtimalı, zərərin ağırlığı, zərərlilik dərəcəsi və s.) artmasına və ya azalmasına dair meylləri nəzərə alır;

3.5.3. sığorta tariflərinin seçilmiş metodla hesablanması zamanı alınmış aralıq və yekun nəticələrin iqtisadi mahiyyəti və məqsədəuyğunluğu olmalıdır.

4. Həyat sığortası üzrə sığorta haqlarının hesablanmasına dair ümumi tələblər

4.1. Həyat sığortasına aid sığorta sinifləri (növləri) üzrə sığorta tariflərinin və ya sığorta haqlarının hesablanması zamanı istifadə edilən ölüm cədvəllərinin və əlillik cədvəllərinin göstəricilərinin mənbələri, bu cədvəllərin qurulması metodları (riyazi cəhətdən tam əsaslandırılmaqla) haqqında ətraflı məlumat verilməli və qeyd olunan cədvəllər hesablamalara əlavə olunmalıdır.

4.2. Həyatın ölümləndirilmədən sığortası, həyatın yaşama sığortası və annuitet sığortası üzrə sığorta haqlarının hesablanmasında istifadə olunan kəmiyyətlər aşağıdakı düsturlarla hesablanır:

x yaşlı şəxsin n il müddətində yaşam riskindən sığortası üzrə sığorta ödənişinin gözlənilən cari dəyəri aşağıdakı düstura əsasən hesablanır:

$${}_nE_x = ({}_n p_x)(1+i)^{-n} = v^n \cdot {}_n p_x$$

Burada ${}_n p_x$ x yaşlı şəxsin n il yaşaması ehtimalı, i isə illik faiz dərəcəsidir. Onların qiymətləri müvafiq olaraq, Əlavə 1 və Əlavə 2-də qeyd edilmişdir. v isə diskontlaşdırma vuruğudur və aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$v = (1+i)^{-1}$$

${}_nEx$ -in komutasiyon funksiyalar vasitəsi ilə ifadə düsturu aşağıdakı kimidir:

$${}_nE_x = \frac{D_{x+n}}{D_x}$$

x yaşlı şəxsin n il müddətində ölüm riskindən sığortası üzrə sığorta ödənişinin gözlənilən cari dəyəri aşağıdakı düstura əsasən hesablanır:

$$A_{x:\overline{n}|}^1 = \sum_{t=0}^{n-1} p_x q_{x+t} v^{t+1}$$

Burada q_x x yaşlı şəxsin qarşdakı il ərzində ölümü ehtimalıdır və onun qiymətləri Əlavə 1-də qeyd edilmişdir.

Bu kəmiyyətin komutasiyon funksiyalar vasitəsi ilə ifadə düsturu aşağıdakı kimidir:

$$A_{x:\overline{n}|}^1 = \sum_{t=0}^{n-1} C_{x+t} = \frac{M_x - M_{x+n}}{\delta}$$

Ölümün yalnız diskret zamanın sonunda baş verməməsinə nəzərə alaraq, x yaşlı şəxsin n il müddətində ölüm riskindən sığortası üzrə sığorta ödənişinin gözlənilən cari dəyəri aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$\bar{A}_{x:\overline{n}|}^1 = \frac{i}{\delta} \cdot A_{x:\overline{n}|}^1$$

Burada δ illik faiz dərəcəsinin intensivliyidir və aşağıdakı kimi hesablanır:

$$\delta = \ln(1+i)$$

x yaşlı şəxs n il müddətində hər bir sığorta ilinin əvvəlində ödənilən vahid məbləğlərin gözlənilən cari dəyəri aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$\ddot{a}_x = 1 + \sum_{t=1}^{\infty} v^t \cdot p_x = 1 + \sum_{t=1}^{\infty} v^t E_x$$

Bu kəmiyyətin komutasiyon funksiyalar vasitəsi ilə ifadə düsturu aşağıdakı kimidir:

$$\ddot{a}_{x:\overline{n}|} = \frac{N_x - N_{x+n}}{D_x}$$

Müddəti n il olan annuitet sığortası üzrə x yaşlı şəxs hər bir sığorta ili ərzində m dəfə (ilin 1/m hissələrinin əvvəlində 1/m məbləğində) ödənilən məbləğlərin gözlənilən cari dəyəri aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$\ddot{a}_{x:\overline{n}|}^{(m)} = \ddot{a}_{x:\overline{n}|} - \left(\frac{m-1}{2m} \right) (1-v^n E_x)$$

4.3. Həyatın ölüm halından sığortası üzrə sığorta məbləği (S ilə işarə edilir) məlum olduqda, n illik sığorta təminatı üçün k ($k \leq n$) il müddətində hər bir sığorta ili ərzində m dəfə bərabər məbləğdə ödənilən sığorta haqqı (P_m ilə işarə edilir) aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$P_m = \frac{(1+\rho) \times S \times \bar{A}_{x:\overline{n}|}^1 + \alpha \times S + \gamma \times S \times \ddot{a}_{x:\overline{n}|}}{m \times (1-\beta) \times \ddot{a}_{x:\overline{n}|}^{(m)}}$$

Sığorta haqqı məlum olduqda sığorta məbləği aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$S = \frac{m \times P_m \times (1-\beta) \times \ddot{a}_{x:\overline{n}|}^{(m)}}{(1+\rho) \times \bar{A}_{x:\overline{n}|}^1 + \alpha + \gamma \times S \times \ddot{a}_{x:\overline{n}|}}$$

Birdəfəlik sığorta haqqı (P ilə işarə edilir) isə aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$P = \frac{(1+\rho) \times S \times \bar{A}_{x:\overline{n}|}^1 + \alpha \times S + \gamma \times S \times \ddot{a}_{x:\overline{n}|}}{(1-\beta)}$$

Birdəfəlik sığorta haqqı məlum olduqda sığorta məbləği aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$S = \frac{P \times (1-\beta)}{(1+\rho) \times \bar{A}_{x:\overline{n}|}^1 + \alpha + \gamma \times S \times \ddot{a}_{x:\overline{n}|}}$$

4.4. Həyatın yaşama sığortası üzrə sığorta məbləği məlum olduqda, n illik sığorta təminatı üçün k ($k \leq n$) il müddətində hər bir sığorta ili ərzində m dəfə bərabər məbləğdə ödənilən sığorta haqqı aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$P_x = \frac{(1+\rho_1) \times S \times \bar{A}_{x:\overline{n}|}^1 + (1+\rho_2) \times S \times {}_nE_x + \alpha \times S + \gamma \times S \times \bar{a}_{x:\overline{n}|}}{m \times (1-\beta) \times \bar{a}_{x:\overline{n}|}^{(m)}}$$

Sığorta haqqı məlum olduqda sığorta məbləği aşağıdakı kimi hesablanır:

$$S = \frac{m \times P_x \times (1-\beta) \times \bar{a}_{x:\overline{n}|}^{(m)}}{(1+\rho_1) \times \bar{A}_{x:\overline{n}|}^1 + (1+\rho_2) \times {}_nE_x + \alpha + \gamma \times \bar{a}_{x:\overline{n}|}}$$

4.5. Annuitet sığortası üzrə sığorta haqlarının x yaşdan (x+k) yaşadək hər bir sığorta ili ərzində m dəfə, sığorta ödənişlərinin isə (x+k) yaşdan (x+n) yaşadək hər bir sığorta ili ərzində q dəfə bərabər məbləğdə (S_q ilə işarə edilir) ödənilməsi nəzərdə tutularsa, sığorta haqqı aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$P_x = \frac{(1+\rho_1) \times q \times S_q \times {}_k\bar{a}_{x:\overline{n-k}|}^{(q)} + \alpha \times q \times S_q + \gamma \times q \times S_q \times \bar{a}_{x:\overline{n}|}}{m \times (1-\beta) \times \bar{a}_{x:\overline{n}|}^{(m)}}$$

Sığorta haqqı məlum olduqda sığorta ödənişi aşağıdakı kimi hesablanır:

$$S_q = \frac{m \times P_x \times (1-\beta) \times \bar{a}_{x:\overline{n}|}^{(m)}}{(1+\rho_1) \times q \times {}_k\bar{a}_{x:\overline{n-k}|}^{(q)} + \alpha \times q + \gamma \times q \times \bar{a}_{x:\overline{n}|}}$$

4.6. Həyatın ölüm halından sığortası, yaşam sığortası və annuitet sığortası üzrə sığorta təminatının t-ci ilinin sonuna uzunmüddətli öhdəliklər ehtiyatı (riyazi ehtiyatlar) müvafiq olaraq aşağıdakı düsturlarla hesablanır:

$$V_x = \left\{ \begin{array}{l} (1+\rho_1) \times S \times \bar{A}_{x+t:n-t}^1 + \gamma \times S \times \bar{a}_{x+t:n-t} - m \times P_x \times (1-\beta) \times \bar{a}_{x+t:k-t}^{(m)} \quad t < k \\ (1+\rho_1) \times S \times \bar{A}_{x+t:n-t}^1 + \gamma \times S \times \bar{a}_{x+t:n-t} \quad t \geq k \end{array} \right\}$$

$$V_x = \left\{ \begin{array}{l} (1+\rho_1) \times S \times \bar{A}_{x+t:n-t}^1 + (1+\rho_2) \times S \times {}_{n-t}E_{x+t} + \gamma \times S \times \bar{a}_{x+t:n-t} - m \times P_x \times (1-\beta) \times \bar{a}_{x+t:k-t}^{(m)} \quad t < k \\ (1+\rho_1) \times S \times \bar{A}_{x+t:n-t}^1 + (1+\rho_2) \times S \times {}_{n-t}E_{x+t} + \gamma \times S \times \bar{a}_{x+t:n-t} \quad t \geq k \end{array} \right\}$$

$$V_x = \left\{ \begin{array}{l} (1+\rho_2) \times q \times S_q \times {}_{k-t}^{(q)} \bar{a}_{x+t:n-t} + \gamma \times q \times S_q \times \bar{a}_{x+t:n-t} - m \times P_x \times (1-\beta) \times \bar{a}_{x+t:k-t}^{(m)} \quad t < k \\ (1+\rho_2) \times q \times S_q \times \bar{a}_{x+t:n-t}^{(q)} + \gamma \times q \times S_q \times \bar{a}_{x+t:n-t} \quad t \geq k \end{array} \right\}$$

Sığorta illərinin arasında olan zaman kəsikləri üçün isə riyazi ehtiyat xətti interpolasiya metodu ilə qiymətləndirilir:

$${}_t s V_x = (1-s) \times V_x + s \times {}_{s+1} V_x$$

Burada, $0 < s < 1$.

4.7. Həyatın yaşam sığortası və annuitet sığortası üzrə sığorta təminatının t-ci ilinin sonunda sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilərsə, qayıtarlan məbləğ- ${}_t S V_x$ aşağıdakı düsturla hesablanır:

$${}_t S V_x = V_x - (S - V_x) \times 2\%$$

4.8. Həyat sığortası sinifləri üzrə 4.3–4.6-cı bəndlərdə göstərilən düsturlarda iştirak edən ρ_1 , ρ_2 və ρ_3 əmsalları aşağıdakı mənalara malikdir:

- sığorta müqaviləsi bağlanarkən çəkilən xərcləri (sığorta vasitəçilərinə hesablanmış komissiyon muavazirələri çıxılmaqla) ifadə edən və faizlə ifadə olunan əmsaldır;
- sığorta haqlarının ödənilməsi dövrü ərzində onlarla bağlı çəkilən xərcləri ifadə edən və faizlə ifadə olunan əmsaldır;
- sığorta müaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində çəkilən illik inzibati xərcləri ifadə edən və faizlə ifadə olunan əmsaldır;
- ρ_1 - ölüm hadisəsi ilə bağlı zərərlərin tənzimlənməsi xərclərini ifadə edən və faizlə ifadə olunan əmsaldır;
- ρ_2 - yaşam hadisəsi ilə bağlı zərərlərin tənzimlənməsi xərclərini ifadə edən və faizlə ifadə olunan əmsaldır.

Bu əmsalların qiymətləri Əlavə 2-də göstərilmişdir.

4.9. Sığortaçı həyat sığortası sinifləri (növləri) üzrə sığorta haqlarını özünün tərtib etdiyi ölüm və əlillik cədvəlinə və seçdiyi metoda əsasən hesablaya bilər. Bir şərtlə ki, komissiyon muavazirələri nəzərə alınmadan hesablanmış həmin sığorta haqları bu Təlimatın 4.3–4.5-ci və 4.8-ci bəndlərinə əsasən hesablanmış sığorta haqlarından az olmamalıdır.

Qeyd: Bu Təlimatın 4-cü hissəsində qeyd olunan düsturlarda əks olunan əmsallar aşağıdakı mənalara ifadə edir:

x- şəxsin yaşı

n- (il) müddət

i- faiz dərəcəsi

v- diskontlaşdırma vuruğudur

$n p_x$ - x yaşlı şəxsin n il yaşaması ehtimalı

$n E_x$ - x yaşlı şəxsin n il müddətində yaşam riskindən sığortası üzrə sığorta ödənişinin gözlənilən cari dəyəri

S -sığorta məbləği

$\bar{a}_{x:\overline{n}|}^{(m)}$ -annuitet ödənişlərinin cari dəyəri (ildə m dəfə)

q_{x+k} - x yaşlı şəxsin qarşdakı t il ərzində ölməsi ehtimalıdır

q_x - x yaşlı şəxsin qarşdakı il ərzində ölməsi ehtimalıdır

$A_{x:\overline{n}|}^1$ - diskret hal üçün x yaşlı şəxsin n il müddətində ölüm riskindən sığortası üzrə sığorta ödənişinin gözlənilən cari dəyəri

$C_{x+k}, D_x, M_x, M_{x+n}, N_x, N_{x+n}$ - komutasyon funksiyalarDiskont vurğu və yaşam ehtimalı vasitəsi ilə aşağıdakı kimi hesablanırlar.

$$D_x = v^x \times v^x$$

$$C_x = v^x \times v^{x+1} \quad N_x = \sum_{t=0}^{\infty} D_t \quad M_x = \sum_{t=0}^{\infty} C_t$$

$$\bar{a}_{x:\overline{n}|}^1 - x yaşlı şəxsin n il müddətində ölüm riskindən sığortası üzrə sığorta ödənişinin gözlənilən cari dəyəri$$

$$\bar{a}_x - x yaşlı şəxsin n il müddətində hər bir sığorta ilinin əvvəlində ödənilən vahid məbləğlərinin gözlənilən cari dəyəri$$

$$\bar{a}_{x:\overline{n}|} - annuitet ödənişlərinin cari dəyəri$$

$$m - \text{il ərzində ödənilən annuitet ödənişlərinin sayı}$$

$$S - \text{sığorta məbləği}$$

$$P_x - \text{riyazi ehtiyat}$$

$$s - \text{interpolasiya əmsalıdır}$$

$${}_t S V_x - \text{qayıtarlan məbləğ}$$

$$k - \text{yaşında olanların sayı}$$

$$dx - x yaşından x+1 yaşına keçdikdə ölənlərin sayı$$

$$q_x - x yaşlı şəxsin qarşdakı il ərzində ölməsi ehtimalıdır.$$

- 5.1. Sığorta sinfi (növi) üzrə sığorta tariflərinin hesablanması nəticəsində aşağıdakı göstəricilər müəyyən olunmalı və əsaslandırılmalıdır:
- 5.1.1. xalis sığorta tarifinin baza, minimum baza və maksimum baza qiymətləri
- 5.1.2. xalis sığorta tarifinin baza qiymətinə diferensiallaşdırma əmsallarının (bu əmsalların qiymətlərinin əsaslandırılması əlavə edilməklə) tətbiq olunmasını şərtləndirən risk amilləri;
- 5.1.3. sığortanın sinifləri (növləri) üzrə risklərin atrafı təsnifatı;
- 5.1.4. sığortalıların (sığorta olunanların) kateqoriyalarından və qəbul olunan təsnifata görə sığorta risklərindən asılı olaraq sığorta tariflərinin (sığorta haqlarının məbləğlərinin) paylanması cədvəlləri.
- 5.2. bu təlimatın 5.1.4-cü yarımbəndinin tələbi həyat sığortası üzrə fəaliyyət göstərən sığortaçılara münasibətdə şamil olunmur.
- 5.3. Sığorta tariflərinin və ya sığorta haqlarının hesablanmasına dair sənəd müvafiq aktuari şəhadətnaməsinin nömrəsi və verilmə tarixi, aktuarinin adı, soyadı və atasının adı göstərilməklə onun imzası və möhürü (əgər varsa) ilə təsdiq olunmalıdır.

6. Tələb olunan kapitalın hesablanmasına dair tələblər

- 6.1. Tələb olunan kapital həyat və qeyri-həyat sığortaları üzrə ayrı-ayrılıqda müəyyən edilir.
- 6.2. Qeyri-həyat sığortası üzrə sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsinin müəyyən edilməsi ilə bağlı aktuar hesablamalar "sığorta haqları" və "sığorta ödənişləri" metodları əsasında aparılır.
- 6.3. Tələb olunan kapitalın hesablanması sığorta nəzarəti orqanının qəbul etdiyi "Sığortaçıların tələb olunan kapitalının müəyyənlişdirilməsi Qaydaları"na əsasən tənzimlənir.

7. Məcmu kapitalın hesablanmasına dair tələblər

- 7.1. «Sığorta fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 79.5-ci maddəsinə əsasən sığortaçının məcmu kapitalının məbləği onun tələb olunan kapitalının məbləğindən az ola bilməz.
- 7.2. Məcmu kapitalın hesablanmasında «Sığorta fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 63.1-ci maddəsində göstərilən aktivlər qrupunasığortaçının investisiyaya yönəldilmiş öz vəsaiti nəzərə alınır.
- 7.3. Məcmu kapitalın hesablanmasında istifadə olunan aktivlər qrupuna müvafiq likvidlik və diversifikasiya əmsalları tətbiq edilir.
- 7.4. Məcmu kapitalın hesablanması sığorta nəzarəti orqanının qəbul etdiyi "Sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"na əsasən tənzimlənir.

8. Sığortaçının öz vəsaitinin hesablanmasına dair tələblər

- 8.1. Sığortaçının öz vəsaitinin hesablanmasında onun aktivlərinin məcmu balans dəyəri, sığorta fəaliyyəti ilə bağlı balans öhdəlikləri (sığorta ehtiyatları çıxılmaqla), ödəmə vaxtı 90 gündən artıq müddətə gecikdirilməmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla), sığorta ehtiyatları, sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərinin ifadə olunduğu aktivlərinin balans dəyərlərinin məcmu məbləği, sığorta fəaliyyəti ilə bağlı olmayan balans öhdəlikləri, balansdan kənar öhdəlikləri (ödənilməsinə zamanat verilmis məbləğlərin cəmi), «Sığorta fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 63.1.1-63.1.6-cı və 64.1.1-64.1.7-ci maddələrində göstərilmiş aktivlərin qrupuna aid olmayan aktivlərin məcmu balans dəyəri nəzərə alınır.
- 8.2. Sığortaçının öz vəsaitinin hesablanması sığorta nəzarəti orqanının qəbul etdiyi "Sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"na əsasən tənzimlənir.

9. Sığorta ehtiyatlarının hesablanmasına dair tələblər

- 9.1. Sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə qəbul edilmiş öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün sığortaçıların öz öhdəliklərinə adekvat olan sığorta ehtiyatları formalaşdırılır.
- 9.2. Sığortaçı "Baş vermiş, lakin bildirilməmiş zərərli ehtiyat"ın (BVBZE) hesablanması üçün alternativ metoddan istifadə edə bilər ki, həmin metodla hesablanmış BVBZE sığorta nəzarəti orqanının müəyyən etdiyi "Həyat sığortası və qeyri-həyat sığortası üzrə sığorta ehtiyatlarının formalaşdırılması Qaydaları"na əsasən hesablanmış BVBZE-dən az olmalıdır.
- 9.3. Sığorta ehtiyatlarının hesablanması sığorta nəzarəti orqanının qəbul etdiyi "Həyat sığortası və qeyri-həyat sığortası üzrə sığorta ehtiyatlarının formalaşdırılması Qaydaları"na əsasən tənzimlənir.

10. Sığortaçıların zərərlik dərəcəsinin hesablanmasına dair tələblər

- 10.1. Bu Təlimatın məqsədləri üçün zərərlik dərəcəsi yalnız qeyri-həyat sığortası sinifləri üzrə müəyyən edilir.
- 10.2. Zərərlik dərəcəsinin hesablanmasında sığorta hadisələri ilə əldə edilən göstəricilərdən istifadə edilir.
- 10.3. Zərərlik dərəcəsinin hesablanması sığorta nəzarəti orqanının qəbul etdiyi "Həyat sığortası və qeyri-həyat sığortası üzrə sığorta ehtiyatlarının formalaşdırılması Qaydaları"na əsasən tənzimlənir.

11. Sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə şəxsi tutumun hesablanmasına dair tələblər

- 11.1. Sığortaçının şəxsi tutumu sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə ayrı-ayrılıqda müəyyən edilir.
- 11.2. Sığortaçının şəxsi tutumu sığorta predmeti və sığorta (təkrarsığorta) müqaviləsi üzrə müəyyən edilir.
- 11.3. «Sığorta fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 79.6-cı maddəsinə əsasən sığortaçının bir sığorta predmeti üzrə sığorta riskləri ilə bağlı şəxsi tutumunun həcmi onun məcmu kapitalının 10 faizindən çox olmamalıdır.
- 11.4. «Sığorta fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 79.7-ci maddəsinə əsasən, həmin Qanunun 79.6-cı maddəsinin tələbi nəzərə alınmaqla, sığortaçının əmlak sığortasına aid bir sığorta müqaviləsi üzrə risklərlə bağlı şəxsi tutumunun həcmi onun məcmu kapitalının 30 faizindən çox olmamalıdır.

"Aktuar hesablamaların aparılmasına dair Təlimat" əlavə 1

Ölüm cədvəli

x	lx	dx	qx	x	lx	dx	qx	x	lx	dx	Qx
0	1000			36	958 740	1 859	0,0019	72	533 874	32 267	0,0604
1	987 113	1 906	0,0019	37	956 881	2 010	0,0021	73	501 607	33 200	0,0662
2	985 207	1 068	0,0011	38	954 871	2 276	0,0024	74	468 407	33 449	0,0714
3	984 139	701	0,0007	39	952 595	2 300	0,0024	75	434 958	34 489	0,0793
4	983 438	536	0,0005	40	950 294	2 547	0,0027	76	400 470	34 058	0,0850
5	982 902	487	0,0005	41	947 747	2 797	0,0030	77	366 412	33 118	0,0904
6	982 415	464	0,0005	42	944 950	3 016	0,0032	78	333 294	32 793	0,0984
7	981 951	429	0,0004	43	941 934	3 317	0,0035	79	300 501	31 694	0,1055
8	981 522	411	0,0004	44	938 616	3 561	0,0038	80	268 807	30 578	0,1138
9	981 111	403	0,0004	45	935 055	3 986	0,0043	81	238 229	27 247	0,1144
10	980 708	392	0,0004	46	931 069	4 296	0,0046	82	210 982	25 502	0,1209
11	980 316	375	0,0004	47	926 773	4 863	0,0052	83	185 480	24 176	0,1303
12	979 941	342	0,0003	48	921 910	5 371	0,0058	84	161 305	22 252	0,1380
13	979 599	343	0,0004	49	916 539	5 882	0,0064	85	139 052	19 549	0,1406
14	979 256	376	0,0004	50	910 658	6 653	0,0073	86	119 503	17 698	0,1481
15	978 880	429	0,0004	51	904 005	7 364	0,0081	87	101 806	16 015	0,1573
16	978 451	458	0,0005	52	896 642	7 851	0,0088	88	85 791	14 980	0,1746
17	977 993	500	0,0005	53	888 791	8 765	0,0099	89	70 811	13 613	0,1922
18	977 493	570	0,0006	54	880 026	9 798	0,0111	90	57 197	12 118	0,2119
19	976 923	600	0,0006	55	870 227	10 833	0,0124	91	45 079	10 535	0,2337
20	976 323	645	0,0007	56	859 394	11 283	0,0131	92	34 545	8 912	0,2580
21	975 678	666	0,0007	57	848 111	12 201	0,0144	93	25 633	7 308	0,2851
22	975 012	721	0,0007	58	835 910	13 131	0,0157	94	18 325	5 778	0,3153
23	974 291	757	0,0008	59	822 779	14 520	0,0176	95	12 547	4 154	0,3310
24	973 534	841	0,0009	60	808 260	15 427	0,0191	96	8 394	2 917	0,3476
25	972 693	856	0,0009	61	792 832	15 995	0,0202	97	5 476	1 999	0,3650
26	971 837	934	0,0010	62	776 837	17 634	0,0227	98	3 478	1 333	0,3832
27	970 903	979	0,0010	63	759 203	18 567	0,0245	99	2 145	863	0,4025
28	969 924	1 063	0,0011	64	740 636	20 359	0,0275	100	1 282	542	0,4225
29	968 861	1 131	0,0012	65	720 277	21 959	0,0305	101	740	328	0,4431
30	967 730	1 234	0,0013	66	698 318	23 457	0,0336	102	412	192	0,4647
31	966 496	1 271	0,0013	67	674 861	25 019	0,0371	103	221	108	0,4909
32	965 225	1 535	0,0016	68	649 842	26 318	0,0405	104	112	58	0,5179
33	963 690	1 578	0,0016	69	623 524	28 418	0,0456	105	54	54	1,0000
34	962 111	1 613	0,0017	70	595 107	29 665	0,0498				
35	960 499	1 759	0,0018	71	565 441	31 568	0,0558				

"Aktuar hesablamaların aparılmasına dair Təlimat" əlavə 2

İllik faiz dərəcəsi və xərc əmsalları

A. Sığorta müqaviləsində göstərilən bütün valyutaların AZN olduğu hal:

Həyat sığortası sinifləri üzrə sığorta haqlarının hesablanması məqsədi ilə sığorta müddətinin hər bir sığorta ili üçün illik faiz dərəcəsinin maksimum həddi sığorta müqavilələrinin bağlandığı tarixə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi ilə bağlı olaraq aşağıdakı kimi müəyyən edilmişdir:

Sığorta müddətinin illəri	Sığorta müddətinin hər bir sığorta ili üçün maksimum illik faiz dərəcəsi
1-ci	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi + 0,75%
2-ci	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi + 0,50%
3-cü	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi + 0,25%
4-cü	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi + 0%
5-ci	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi - 0,25%
6-cı	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi - 0,75%
7-ci	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi - 1,25%
8-ci	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi - 1,75%
9-cu	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi - 2,25%
>=10-cu	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsi - 2,75%

B. Sığorta müqaviləsində göstərilən bütün valyutaların AZN olmadığı hal:

Bu halda, sığorta müqaviləsində göstərilən bütün valyutalar həmin müqavilənin bağlandığı tarixə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının məzənnəsinə uyğun olaraq, AZN-lə ifadə olunmalı və A bəndində göstəriləyi kimi hesablamalar aparılmalıdır.

C.

Xərc əmsallarının qiymətləri

Xərc əmsallarının qiymətləri aşağıdakı kimi müəyyən edilmişdir:

	0,50%
	0,30%
	0,25%
1	3,00%
2	1,50%

Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının
"27" mart 2014-cü il tarixli
Q-08 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

18 nömrəli əlavə

Aktuari şəhadətnaməsinin forması və doldurulması
Qaydası

1. Ümumi müddəalar

1.1. Aktuari şəhadətnaməsinin forması və doldurulması Qaydası (bundan sonra "Qayda") "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 29 oktyabr tarixli 806-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 25 dekabr tarixli 519-IIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 13 mart tarixli 735 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 16 dekabr tarixli 49 nömrəli Fərmanının 4.1.7-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 81-3.6-cı maddəsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və aktuari şəhadətnaməsinin formasını, onun sığorta nəzarəti orqanının vəzifəli şəxsi tərəfindən doldurulması qaydasını tənzimləyir.

1.2. Aktuari şəhadətnaməsi aktuari fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə səlahiyyəti təsdiq edən sənəddir.

1.3. Aktuari fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün sığorta nəzarəti orqanında attestasiyadan keçmiş və aktuari şəhadətnaməsi verilməsi üçün dövlət rüsumunu ödəmiş şəxslərə attestasiyanın keçirildiyi tarixdən 10 iş günü ərzində sığorta nəzarəti orqanı tərəfindən aktuari şəhadətnaməsi verilir.

2. Aktuari şəhadətnaməsinin forması

2.1. Aktuari şəhadətnaməsi bu Qaydaya əlavədə müəyyən edilmiş formada tərtib edilir.

2.2. Aktuari şəhadətnaməsinin formasında aşağıdakılar əks olunmalıdır:

2.2.1. bu Qaydaya əlavə olması barədə qeyd;

2.2.2. Azərbaycan Respublikasının dövlət gerbinin təsviri;

2.2.3. "Aktuari şəhadətnaməsi" sözləri;

2.2.4. Şəhadətnamənin nömrəsi və verildiyi tarix üçün qeyd yeri;

2.2.5. Şəhadətnaməni verən orqanın adının qeyd olunması üçün sətirlər;

2.2.6. Şəhadətnamə ilə aktuari fəaliyyəti göstərmək səlahiyyəti təsdiq edilən şəxsin adının, atasının adının və soyadının qeyd olunması üçün sətir;

2.2.7. Şəhadətnamə ilə səlahiyyət verilən fəaliyyət növünü ifadə edən "aktuari fəaliyyəti" sözləri;

2.2.8. Şəhadətnamənin son qüvvədə olduğu tarixin qeyd olunması üçün yer;

2.2.9. Şəhadətnaməni imzalayan şəxsin vəzifəsinin, adının, soyadının və imzasının qeyd olunması üçün sətir;

2.2.10. Şəhadətnamə verən orqanın möhür yeri "M.Y." baş hərfləri ilə qeyd olunur.

3. Aktuari şəhadətnaməsinin doldurulması

3.1. Aktuari şəhadətnaməsi sığorta nəzarəti orqanının əməkdaşı tərəfindən kompüter proqramları vasitəsilə elektron qaydada və ya diyircəkli qələmlə əl yazısı ilə doldurulur.

3.2. Aktuari şəhadətnaməsi aşağıdakı qaydada doldurulur:

3.2.1. Şəhadətnamə formasının " " yerində aktuari şəhadətnamələrinin tarixlərinin xronoloji ardıcılıqlarına uyğun olaraq sıralama əsasında təyin edilən miqdar sayı ərəb rəqəmləri ilə yazılır;

3.2.2. Şəhadətnamənin verilmə tarixi kimi gün, ay, il ardıcılığı nəzərə alınmaqla doldurulmuş şəhadətnamə formasının sığorta nəzarəti orqanının vəzifəli şəxsi tərəfindən imzalandığı tarix qeyd edilir;

3.2.3. Şəhadətnaməni verən orqanın adı "Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidməti" kimi yazılır;

3.2.4. Şəhadətnamə ilə aktuari fəaliyyəti göstərmək səlahiyyəti təsdiq edilən şəxsin adı və atasının adı ismin adlıq halında, soyadı isə yiyəlik halında yazılır.

3.2.5. Şəhadətnamənin verilmə tarixindən sonrakı 5 ilin tamamlandığı son tarix şəhadətnamənin son qüvvədə olma tarixi kimi yazılır;

3.2.6. Şəhadətnaməni imzalayan şəxsə aid sətirdə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinin rəhbərinə, o olmadıqda isə onun müavininə aid məlumatlar yazılmaqla şəhadətnamə imzalanır;

3.2.7. Şəhadətnamə "M.Y." baş hərflərinin üzərində Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinin möhürü ilə təsdiqlənir.

3.3. Hər bir təsdiqlənmiş aktuari şəhadətnaməsindəki doldurulan bütün məlumatlar sığorta nəzarəti orqanı tərəfindən aparılan aktuarilərin reyestrində qeyd olunur.

"Aktuari şəhadətnaməsinin forması və doldurulması Qaydası" na əlavə

AKTUARI ŞƏHADƏTNAMƏSİ

Şəhadətnamənin
tarixi:

verilmə _____ 20 ____ il

Şəhadətnaməni verən orqanın adı: _____

Bu şəhadətnamə _____ **aktuari fəaliyyəti**

göstərmək səlahiyyətini təsdiq edir.

Şəhadətnamənin son qüvvədə olma _____ **20** _____ il
tarixi:

Şəhadətnaməni imzalayan şəxsin
vəzifəsi:

imza

Şəhadətnaməni imzalayan şəxsin
adı və soyadı:

M.Y.

Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının
"27" mart 2014-cü il tarixli
Q-08 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

19 nömrəli əlavə

Sığorta vasitəçiliyi fəaliyyəti üzrə lisenziya verilməyən, hüquqi şəxs olan sığorta brokerinin səhmdarı və ya iştirakçısı ola bilməyən, sığorta əməliyyatlarına nəzarət etmək, istiqamətləndirmək və ya cəlb etmək üçün məcbur etmə, təzyiq və ya təsir göstərmə imkanı verən mövqeyə malik olan şəxslərin kateqoriyası

1. Ümumi müddəalar

Sığorta vasitəçiliyi fəaliyyəti üzrə lisenziya verilməyən, hüquqi şəxs olan sığorta brokerinin səhmdarı və ya iştirakçısı ola bilməyən, sığorta əməliyyatlarına nəzarət etmək, istiqamətləndirmək və ya cəlb etmək üçün məcbur etmə, təzyiq və ya təsir göstərmə imkanı verən mövqeyə malik olan şəxslərin kateqoriyası "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 29 oktyabr tarixli 806-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 25 dekabr tarixli 519-IIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 13 mart tarixli 735 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 16 dekabr tarixli 49 nömrəli Fərmanının 4.1.8-ci bəndinin icrası məqsədi ilə hazırlanmışdır və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 83.2.5-ci və 83.5-ci maddələrində müəyyən edilmiş tələblərə uyğun gəlməyən şəxslərin kateqoriyasını müəyyən edir.

2. Fiziki şəxs sığorta agentli fəaliyyəti üzrə lisenziya verilməyən, sığorta əməliyyatlarına nəzarət etmək, istiqamətləndirmək və ya cəlb etmək üçün məcbur etmə, təzyiq və ya təsir göstərmə imkanı verən mövqeyə malik olan şəxslərin kateqoriyası

2.1. Sığorta əməliyyatlarına nəzarət etmək, istiqamətləndirmək və ya cəlb etmək üçün məcbur etmə, təzyiq və ya təsir göstərmə imkanı verən mövqeyə malik olan şəxslərin kateqoriyası aşağıdakı kimidir:

- 2.1.1. "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 83.2.5-ci maddəsinin məqsədləri üçün sığorta agentli fəaliyyətinə münasibətdə:
 - 2.1.1.1. sığortaçıların və təkrarsığortaçıların rəhbər işçiləri;
 - 2.1.1.2. sığorta brokerləri;
 - 2.1.1.3. dövlət orqanlarının, müəssisə və təşkilatlarının əməkdaşları.

3. Fiziki şəxs sığorta brokeri fəaliyyəti üzrə lisenziya verilməyən, sığorta əməliyyatlarına nəzarət etmək, istiqamətləndirmək və ya cəlb etmək üçün məcbur etmə, təzyiq və ya təsir göstərmə imkanı verən mövqeyə malik olan şəxslərin kateqoriyası

- 3.1. "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 83.2.5-ci maddəsinin məqsədləri üçün sığorta brokeri fəaliyyətinə münasibətdə:
 - 3.1.1. sığortaçıların və təkrarsığortaçıların səhmdarları və işçiləri;
 - 3.1.2. sığorta agentləri;
 - 3.1.3. müstəsna olaraq sığorta agentli fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxsin rəhbər işçisi;
 - 3.1.4. dövlət orqanlarının, müəssisə və təşkilatlarının əməkdaşları.

4. Hüquqi şəxs olan sığorta brokerinin səhmdarı və ya iştirakçısı ola bilməyən, sığorta əməliyyatlarına nəzarət etmək, istiqamətləndirmək və ya cəlb etmək üçün məcbur etmə, təzyiq və ya təsir göstərmə imkanı verən mövqeyə malik olan şəxslərin kateqoriyası

- 4.1. "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 83.5-ci maddəsinin məqsədləri üçün:
 - 4.1.1. sığortaçıların və təkrarsığortaçıların səhmdarları və işçiləri;
 - 4.1.2. dövlət orqanlarının, müəssisə və təşkilatlarının əməkdaşları.

Azərbaycan Respublikasının
Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının
"27" mart 2014-cü il tarixli
Q-08 -li Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.
20 nömrəli əlavə

Fiziki şəxs olan sığorta agentinin fəaliyyəti barədə rüblük hesabatın forması

Sığorta agentinin adı, soyadı və atasının adı _____

Sığorta agentinin agent fəaliyyətinə verilmiş lisenziyanın nömrəsi və verildiyi tarix: _____

Hesabat dövrü _____
(ilin əvvəlindən artan yekunla)
Vasitəçilik xidməti göstərilən sığortaçının adı _____

S.s	Sığorta sinfinin adı	Bağlanan sığorta müqavilələrinin sayı			Hesablanmış sığorta haqları			Hesablanmış komisyon muzzun məbləği		
		Cəmi	o cümlədən:		Cəmi	o cümlədən:		Cəmi	o cümlədən:	
			fiziki şəxslər üzrə	hüquqi şəxslər üzrə		fiziki şəxslər üzrə	hüquqi şəxslər üzrə		fiziki şəxslər üzrə	hüquqi şəxslər üzrə
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Cəmi									

Qeyd: Sığorta agentləri bu hesabatı vasitəçilik xidməti göstərən hər bir sığortaçıya münasibətdə ayrılıqda tərtib etməlidir.
